

ninger. Og set fra deres Standpunkt, maa man erkende, at de ikke kunne have stor Interesse eller Lyst til at blive i en Stilling, hvor de faa en Løn, der langt fra svarer til deres Kvalifikationer. Men set fra Statens Side maa det siges at være galt, at den uddanner dem saa godt, at den ikke er i Stand til at beholde dem. Der vil jo være Emner nok til at besætte Undermaskinmesterpladserne i Flaaden med, og det Antal, der nu findes — der er efter Tal, der ere komne til min Kundskab, for Tiden 55 Assistenten i Flaaden, som altsaa ere Undermaskinmesteremner, desforuden er der 39 Elever; der er altsaa i alt 94 Emner, hvilket vistnok vil slaa til for de første 20—30 Aar til at rekrutere Undermaskinmestrene inden for Flaaden. Saa for saa vidt er der ingen Anledning til at gaa til en Forandring.

Men det er et stort Spørgsmaal, om den Vej, Lovforslaget anviser, at gøre Maskineleverne til Officerer i Stedet for, at de nu blive Underofficerer, maaske er den rigtige Vej, der skal gaas. Der er ganske vist samtidig ved et Lovforslag, der knytter sig dertil, nemlig Lovforslaget om nogle Lønningsbestemmelser for Søværnet, fastsat Lønninger for de Elever, som skulle fremgaa af denne ny Skole, og de ere jo noget højere end de nuværende og give en væsentlig Lønforhøjelse, efter at de have tjent de 4 Aar, som de ere pligtige til at tjene, efter at Skolen er ophørt, men det er dog et Spørgsmaal, om man er i Stand til at holde paa fuldt uddannede og dygtige Teknikere ved at lønne dem med 1,400 Kr. aarlig. Jeg tror ikke, man er i Stand dertil. En Tekniker, der har gennemgaaet en Skole som Maskinskolen eller Skolen for Skibsbygning og Maskinvæsen, vil vistnok i de allerfleste Tilfælde ikke føle sig knyttet til Flaaden, naar Lønnen er saa ringe, som den er nu, og som den fremdeles vil blive efter det sidstnævnte Lovforslag. Jeg tror det ikke. Vil man vedblive med saaledes at uddanne dem og tænke paa at beholde dem, maa man vistnok ogsaa samtidig stille de Mennesker socialt noget højere, da det ikke er fint nok at være Underofficer, og man maa kalde dem ved et andet Navn; men samtidig vil man ganske sikkert være tvungen til at forhøje Lønnen ganske betydeligt, hvis man skal være i Stand til at beholde dem. Det kan være, jeg tager fejl, og jeg vilde ønske, jeg tog fejl, men det kan i hvert Fald se ud, som om der her mere er Tale om et Etikettespørgsmaal end om et reelt Spørgsmaal. Det

kan se ud, som om det mere er for at faa den Klasse af ansatte ved Flaaden gjorde salonfähig og faa dem satte i Stand til at komme i Messen. Det er vistnok ikke altid fint nok nu at have en Maskinmester i Messen. Jeg siger, jeg vilde ønske, at jeg tog fejl i min Opfattelse, men Motivering, det, som reelt skulde begrunde Forslaget, kan ikke give mig den Opfattelse, at man ved at indføre den ny Ordning vil være i Stand til at holde paa Eleverne fra Maskinskolen bedre end nu. Det er jo saadan, at naar to gøre den samme Ting, er det dog ikke det samme. Naar den ene er en Smedesvend med zünftigt Tilsnit, som i Kraft af sin faglige og teoretiske Dygtighed alligevel er naaet til at blive Maskinmester, er han maaske ikke fin nok til at komme i Officersmessen, idet Officererne ere tilbøjelige til at kalde hans Omgangstone for raa. Men jeg har oplevet Eksempler paa, at den Omgangstone, der undertiden er inden for Officerskredse, ikke er stort anderledes; man giver den bare et andet Navn, man kalder den jovial. Det er derfor, jeg siger, at naar to gøre det samme, er det alligevel ikke det samme. Thi selv om den Omgangstone mellem Officererne ikke er bedre end den er mellem Underofficererne, giver man den bare et andet Navn.

Jeg skal ikke komme ind paa andre Enkeltheder ved de andre Skoler, det mangler jeg dels den fornødne Indsigt til at udtale mig tilstrækkelig udførligt om, og dels er der, saa vidt jeg kan se, ikke saa store Forandringer ved dem som her. Men det, som der i det hele taget kunde blive Spørgsmaal om med Hensyn til denne Skole, er, om man skal forandre den eller i det hele taget beholde denne Skole. Hvis vi ville oprette en Højskole for Maskinister og ikke se paa, hvad det koster Staten at uddanne Maskinmestrene, da skulle vi holde paa den, fordi jeg tror, at det er en ganske fortrinlig Skole, som bliver udmærket ledet og har gode Lærerkrafter, der omfatter Skolen med Nidkærlighed og Interesse. Ville vi altsaa beholde en saadan Højskole, saa skulle vi beholde den. Men Spørgsmaalet er alligevel, om vi ikke staa os bedre ved kun at anvende en Del af de Penge og bruge dem, der spares, til forøgede Tilskud til Uddannelse af private Maskinister; thi i sidste Instans vil det dog komme til at vise sig, at det er de private Maskinister, vi skulle have fat i, naar vi skulle have Maskinerne om Bord paaset, saaledes at de holdes i god Stand. Der foreslaas at